Yksilö-, ryhmä- ja perheterapiaa tsunamin uhreille ja omaisille

Kela varautuu järjestämään Aasian katastrofin uhreille ja omaisille kuntoutuspalveluina erilaisia psykoterapioita 1.3.2005 alkaen. Terapiat voivat olla lyhytkestoisia tai pitempikestoisia (1-3 vuotta) vuosina 2005 - 2008.

Kela päätti heti Aasian katastrofin jälkeen varata 1 miljoonaa euroa uhrien ja heidän omaistensa ja läheistensä kuntoutukseen. Kuntoutuspalveluja on suunniteltu Kelan asiantuntijalääkäri Kirsi Vainiemen johtamassa ryhmässä, joka perustettiin erikseen tätä valmistelutyötä varten.

Sosiaali- ja terveysministeriön suuronnettomuuden psykososiaalisen tuen ja palvelun asiantuntijaryhmä käsitteli 28.2. kokouksessaan Kelan kuntoutuspalvelujen suunnitelmaa. Ryhmä oli tyytyväinen suunnitelmaan ja piti lisäksi tärkeänä, että palveluja hakevat henkilöt saisivat tarvitsemansa psykiatrisen arvion nopeasti.

- Aasian katastrofin seurauksena syntyi suuri määrä ennakoimatonta hoidon, kuntoutuksen ja muun tuen tarvetta. Lisätuki on tarpeen, koska kunnat eivät todennäköisesti ole osanneet tai pystyneet varautumaan yllättävään ja suureen tarpeeseen. Lisäpalveluja järjestämällä vähennetään julkisen terveydenhuollon jonoja, perustelee etuuspäällikkö Tomi Ståhl Kelan kuntoutuslinjalta.

Kelan järjestämän kuntoutuksen uudet kohderyhmät ovat 1.3.2005 alkaen:
- katastrofissa vanhempansa menettäneet lapset ja nuoret,
- katastrofialueella loukkaantuneet ja vammautuneet aikuiset, lapset ja nuoret
- kadonneiden, kuolleiden, loukkaantuneiden ja vammautuneiden omaiset ja muut läheiset henkilöt
- katastrofialueella olleet henkilöt, jotka tarvitsevat katastrofin johdosta kuntoutuspalveluja.

Näistä kohderyhmistä kuntoutusta voivat tarvita ne uhrit ja omaiset, joiden toipuminen ei etene ja jotka ovat jo saaneet kunnan järjestämän kriisihoidon, mutta kärsivät edelleen traumaperäisistä häiriöistä ja/tai rinnakkaishäiriöistä, kuten depressiosta tai ahdistushäiriöstä. Lähtökohtana palvelujen järjestämisessä on jokaisen kuntoutujan yksilöllisten tarpeiden kunnioittaminen.

Kaikille kohderyhmille voidaan järjestää psykiatrisen arvion perusteella eri pituisia yksilöterapioita, ryhmäpsykoterapiaa tai perheterapiaa. Lisäksi Kela selvittää, onko kohderyhmälle tarpeen järjestää muita kuntoutuspalveluja, kuten kuntoutuskursseja.

Terapiakäyntien määrä ja kesto ovat samat kuin yleensä Kelan tukemissa psykoterapioissa. Kuntoutuja voi myös saada samanaikaisesti eri terapioita. Perheterapiaa voidaan myötää myös aikuisille (yli 26-vuotiaat). Lyhytkestoisen terapian jälkeen kuntoutuja voi saada pitempikestoista terapiaa 1-2 vuoden ajan, jos terapian tarve edelleen jatkuu ja terapian myöntämisen muut edellytykset täytyvät.

Vanhempansa menettäneet lapset ja nuoret

Asiantuntijaryhmän mukaan suurimmassa hoidon ja kuntoutuksen tarpeessa ovat katastrofin kokeneet ja molemmat tai toisen vanhempansa menettäneet lapset ja nuoret. Heille tulisi järjestää mahdollisuus moniammatilliseen psykiatriseen arviointiin ja laatia hoito- ja kuntoutussuunnitelma kuuden kuukauden kuluessa menetyksestä.

Katastrofissa vanhempansa menettäneille lapsille ja nuorille voidaan Kelan kuntoutuksena järjestää lyhytkestoista (16-24 käyntikertaa) tai pidempikestoista (1-3 vuotta) yksilöterapiaa tai ryhmäpsykoterapiaa tai lapsikeskeistä perheterapiaa. Terapia voi alkaa 2-13 kuukauden kuluttua menetyksestä.

Palvelujen hakeminen

Aasian katastrofin uhrit ja omaiset voivat hakeutua Kelan tukeman kuntoutuksen piiriin poikkeuksellisesti jo kahden kuukauden kuluttua onnettomuudesta (1.3.2005 alkaen).

Terapioita haetaan Kelan kuntoutushakemuslomakkeella KU 102 ja liitelomakkeella KU 106. Hakemuslomakkeiden liitteenä tulee olla psykiatrian, lastenpsykiatrian tai nuorisopsykiatrian erikoislääkärin tai terapiakoulutuksen saaneen lääkärin laatima B-lääkärinlausunto. Lapsen tai nuoren kuntoutustarpeen arvio perustuu kuitenkin aina lastenpsykiatrin/nuorisopsykiatrin laatimaan B-lausuntoon.

Lisätiedot:
Kelan kuntoutuslinja,
asiantuntijalääkäri Kirsi Vainiemi, puh. 020 434 3230 tai 0400 589 716,
etuuspäällikkö Tomi Ståhl, puh. 020 434 3666 tai 040 539 7162,
suunnittelija Marjatta Kallio, puh. 020 434 3225.

Liite:
Kelan kuntoutuslinja: Kuntoutuspalvelut Aasian katastrofin uhreille ja omaisille.
http://www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/230205114817KM?openDocument